

03

Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje

Управа за индиректно опорезивање

СРПСКА ФЕДЕРАЦИЈА / СРПСКА ФЕДЕРАЦИЈСКА КОМОРА

BOSNE I HERCEGOVINE

Branislava Đurđeva 10, Sarajevo

Број: 03-18-2-868- 1 /23
 Бања Лука, 20.06., 2023. године

Пријето: 20.06.2023			
Број предмета	Комуникациона	Редни број	Број прилога
01-4	03-4	270/23	5

СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БиХ
 Бранислава Ђурђева 10, Сарајево

Предмет: Одговор, доставља се

Спољнотрговинска комора Босне и Херцеговине, електронским путем, доставила је Сектору за царине акт број: 01-4-03-4-270/23-4 од 07.03.2023. године у предмету означен: "Иницијатива слиједом Закључка 29. сједнице Одбора удружења међународних шпедитера", у прилогу којег је и Закључак број: 01-4-03-4-270/23-4 од 07.03.2023. године, у којима се тражи исправно тумачење акта Сектора за царине број: 03-18-2-2619-1/22 16.12.2022. године (који је упућен Одсјеку за контролу УИО) и Информације РЦ Сарајево - Одсјека за царинске послове број: 03/6-Ц-07-2-3-17-1/23 од 24.02.2023. године. Наводи се да значајан број привредника, шпедитера има поједностављења (кућно увозно/извозно царинење, статус овлашћеног примаоца, пошиљаоца, уз навођење примјера да овлашћени прималац робу смјести у одобрени простор а сада ту исту робу треба да посебним возилом да доведе на царински терминал ради увозног царинења), те да је то у супротности са одредбом члана 3. тачка е) Одлуке о трошковима прегледа робе изван мјеста рада и изван радног времена царинског органа и члана 6. став (1) и (2) Упутства о поступку кућног увозног царинења и Упутства о поступку кућног извозног царинења, из којих разлога траже хитно тумачење акта број: 01-4-03-4-270/23-4 од 07.03.2023. године.

У вези предметне иницијативе и навода из Закључка 29. сједнице Одбора удружења међународних шпедитера, даје се информација како слиједи у наставку текста овог акта.

Законом о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 58/15; у даљем тексту: Закон) и Одлуком о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 и 6/23; у даљем тексту: Одлука) прописана је могућност коришћења поједностављених царинских поступака при увозу и извозу, као поједностављења везана за стављање робе у поступак провоза или завршетак тог поступка (статус овлашћеног примаоца и статус овлашћеног пошиљаоца, и друга поједностављења везана за поступак провоза), као и које критеријуме и услове подносилац захтјева мора испунити за добијање одобрења за захтијевано поједностављење, док је подзаконским актима: Упутство о поступку кућног извозног царинења и Упутство о поступку кућног увозног царинења ("Службени гласник БиХ", број 57/22), Упутство о овлашћеном пошиљаоцу и Упутство о овлашћеном примаоцу ("Службени гласник БиХ", бр. 40/21 и 6/22) прописана процедура одобравања захтјеваног поједностављења, спровођење истог, те друга питања у вези са предметним поједностављењем.

Одлуком о трошковима прегледа робе изван мјеста рада и изван радног времена царинског органа ("Службени гласник БиХ", број 53/22; у даљем тексту: Одлука о трошковима прегледа робе), коју је донијела Управа за индиректно опорезивање сходно овлашћењима прописаним чланом 170. став (3) Закона. Одлуком, је утврђен износ и начин плаћања трошкова прегледа робе који се, у оправданим случајевима, на захтјев декларанта, обавља изван мјеста у којем царински орган редовно врши царински надзор и обавља контролу и/или царинење робе и трошкова прегледа робе који се обављају изван редовног радног времена царинског органа и изузеци од примјене те одлуке, док се истом не уређују (нити се могу уређивати) царински поступци и радње које у истима предузимају учесници у тим поступцима и царински органи.

У спровођењу царинског поступка за који је роба пријављена примјењују се прописи који важе на дан прихватања царинске пријаве, ако није другачије прописано.

Према члану 75. Закона, царинска декларација поднијета у складу са чланом 74. Закона прихвата царински орган под условом да је роба за коју се подноси царинска декларација предочена царинској канцеларији (и члан 133. став (4) Одлуке), *а испуњење тог услова (предочење робе) за прихватање царинске декларације није одређено никаквом траком селективитета.*

Сходно члану 133. став (2) Одлуке царинска декларација може се поднијети тек када је роба предочена или је на располагању царинској канцеларији за контролу.

Предочење робе, као услов за подношење и прихватање поднијете царинске декларације је обавезно у сваком случају и не зависи од тога коју ће траку селективитета царинска декларација добити односно да ли ће роба обухваћена декларацијом бити предмет прегледа/контроле након прихватања декларације, јер се у поступању по члану 74. и 75. Закона радња поступајуће царинске канцеларије односе на провјеру да ли је декларација поднијета на прописаном обрасцу, да ли садржи податке неопходне за примјену прописа којима је уређен царински поступак за који се роба пријављује, да ли је потписана од њеног подносиоца, да ли су уз декларацију приложена сва документа потребна за захтјевани царински поступак *и да ли је роба обухваћена царинском декларацијом предочена царинској канцеларији.* Та прва фаза царинског поступка односи се само на формалну провјеру испуњености услова за прихватање декларације (*међу којима је и предочење робе царинској канцеларији*), а евентуални преглед робе и друге радње које се предузимају у поступку *по прихваћеној декларацији* (члан 84. Закона) је друга (наредна) фаза царинског поступка која слиједи тек после прихватања поднијете декларације и стога се трака селективитета (путем које се, сходно анализи ризика, одређује да ли ће царинска декларација и/или роба бити предмет контрола и којих, која трака може бити и промијењена у току поступка) системски додјељује царинској декларацији тек после њеног прихватања (не прије). У редовном поступку царинења (независно који царински поступак је у питању) роба обухваћена поднијетом царинском декларацијом предочава се у мјесту рада царинске канцеларије (а то су царински терминали одређени за предочење робе царинској канцеларији која је у питању) и то предочење робе царинској канцеларији је обавезан услов за прихватање поднијете царинске декларације, независно од тога да ли ће, сходно анализи ризика, прихваћена царинска декларација бити предметом провјера и којих провјера (које провјере могу укључивати и преглед робе) од стране поступајуће царинске канцеларије или ће подаци у прихваћеној декларацији бити прихваћени без провјера. Стога су у погледу примјене члана 75. Закона, неосновани наводи изнијети у Закључку са 29. сједнице Одбора удружења међународних шпедитера у погледу модула селективитета и да он постаје наважећи.

Царинска декларација за било који царински поступак односи се само на једног декларанта (а не на више) и преглед робе по свакој царинској декларацији је засебан преглед и односи се само на ту робу, на шта упућују, између осталих, и одредбе члана 74. до 87. Закона и одредбе Одлуке које се односе на преглед робе, налази царинског органа и друге мјере које примјењује царински орган члана.

Надаље, треба разликовати ситуацију, када је неки правни субјект истовремено ималац одобрења за статус овлашћеног примаоца и ималац одобрења за кућно увозно царинење, од ситуације да је правни субјект ималац само одобрења за статус овлашћеног примаоца (који статус без истовременог посједовања и одобрења за кућно увозно царинење које би услиједило после поступка провоза (или привременог смјештаја) и нема смисла односно не пружа пуне погодности поједностављења).

Чланом 170. Одлуке (раније члан 146. Одлуке о provedбеним прописима Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 63а/04, 60/06 и 57/08, који члан је био истог садржаја као и члан 170. Одлуке) прописано је да се роба прегледа на мјесту и у вријеме које за то одреди царински орган, те да у оправданим случајевима, на захтјев декларанта, царинска канцеларија може (значи није обавезно) одобрити да се преглед робе обави на неком другом мјесту и/или у неко друго вријеме од оног из става (1) тог члана, те да декларант сноси све трошкове настале таквим прегледом.

Стога, у случају ако декларант у редовном (стандарном) поступку царинења тражи примјену члана 170. Одлуке, што у основи значи да тражи да робу предочи на неком другом мјесту а не на царинском терминалу (као услов за прихватање царинске декларације), то већ подразумјева преглед робе на том другом мјесту и примјена исте није условљена никаквим селективитетом царинске декларације.

Чланом 3. Одлуке о трошковима прегледа робе прописано је, цитирамо:

"У сврху ове одлуке, под мјестом у којем царински орган редовно обавља царинење робе сматрају се:

- а) просторије и простори у којима царински орган (царинска испостава и царински реферат) редовно обавља царинење робе,
- б) јавно царинско складиште типа Ф,
- ц) јавно царинско складиште типа А и Б и приватно царинско складиште (тип Ц, Д и Е), које се налази уз просторије или простор у којем царински орган редовно обавља царинење робе,
- д) одобрено складиште за привремени смјештај (простори за привремени смјештај), које се налази уз просторије или простор у којем царински орган редовно обавља царинење робе,
- е) просторије (локације) одобрене одобрењем за коришћење поступка кућног царинења и просторије овлашћеног примаоца и овлашћеног пошиљаоца одобрене одобрењем за коришћење тих поједностављења у провозном поступку, као мјеста гдје ће у наведеним поједностављеним царинским поступцима роба бити предочена надлежном царинском органу."

Ако се поступак провоза завршава у одобреном статусу овлашћеног примаоца тада се роба стављена у поступак провоза допрема у одобрени простор овлашћеног примаоца. Ако је у завршетку поступка провоза у статусу овлашћеног примаоца одређена контрола пошиљке (преглед робе), независно од тога да ли је систем анализе ризика одредио контролу пошиљке или је одлуку о томе донијела одредишна царинска канцеларија, у том случају преглед робе од стране царинског службеника у одобреном простору овлашћеног примаоца у завршетку поступка провоза изузет је од плаћања трошкова сходно члану 3. тачка е) Одлуке.

Дакле, статус овлашћеног примаоца је поједностављење у завршетку поступка провоза, а није уједно и поједностављење за кућно царинење за друге царинске поступке у које се роба ставља након завршетка поступка провоза у статусу овлашћеног примаоца.

Ако корисник новог (слједећег) царинског поступка има одобрење за кућно царинење за тај поступак и тим одобрењем је простор овлашћеног примаоца одобрен и као простор за кућно царинење, у том случају преглед робе од стране царинског службеника у том простору по одобреном кућном царинењу је изузет од плаћања трошкова сходно члану 3. тачка е) Одлуке о трошковима прегледа робе.

Ако након завршетка поступка провоза у статусу овлашћеног примаоца роба остаје у привременом смјештају до пријављивања за нови (слједећи) царински поступак након поступка провоза, у том случају тај се простор више не сматра простором овлашћеног примаоца у смислу правила о овлашћеном примаоцу, него се сходно члану 5. тачка ц) Упутства о овлашћеном примаоцу ("Службени гласник БиХ", бр. 40/21 и 6/22) *сматра* "простором за привремени смјештај" док се та роба налази у привременом смјештају.

Надаље, када се роба, након завршетка поступка провоза у статусу овлашћеног примаоца или након привременог смјештаја који је услиједио по завршетку поступка провоза у статусу овлашћеног примаоца, *пријављује за нови (слједећи) царински поступак по редовној царинској декларацији* тада, сходно члану 75. Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 58/15), роба мора бити предочена царинској канцеларији код које се подноси царинска декларација за нови царински поступак који је у питању, јер је то један од услова прописаних за прихватање те декларације, те стога евентуално одобрени преглед робе по захтјеву декларанта (у оправданим случајевима) ван мјеста рада те царинске канцеларије и/или ван њеног радног времена подлијеже плаћању трошкова према Одлуци о трошковима прегледа робе.

Дакле, одредбама члана 3. Одлуке о трошковима прегледа робе је дефинисано *шта се сматра мјестом* у коме царински орган редовно обавља послове царинења робе, па је тако и тачком е) истог члана дефинисано да се под мјестом у којем царински орган редовно обавља царинење робе сматрају и просторије (локације) одобрене одобрењем за коришћење поступка кућног царинења и просторије овлашћеног примаоца и овлашћеног пошиљаоца одобрене одобрењем за коришћење тих поједностављења у провозном поступку, као мјеста гдје ће у наведеним поједностављеним царинским поступцима роба бити предочена надлежном царинском органу. **То значи, да уколико неки правни субјект има неко од поједностављења нпр. статус овлашћеног примаоца а да нема одобрење за кућно увозно царинење, одобрени простор овлашћеног примаоца се не може сматрати мјестом у коме царински орган редовно обавља послове царинења робе, већ је декларант дужан да робу, обухваћену поднијетом царинском декларацијом за захтјевани царински поступак, из одобреног**

простора допреми на царински терминал, јер је предочење робе, како је напријед указано, један од услова за прихватање поднијете декларације.

Одредба члана 170. став (2) Одлуке (члан 146. раније Одлуке), како из исте и произилази, може се примјенити у *оправданим случајевима*, и то ако примјену исте одобри царински орган. Царински орган, при томе, треба цијенити врсту и карактер робе (вангабаритна роба, живе животиње и сл.), крајњу намјену робе (нпр. хитне интервенције у процесу производње), забране или ограничења којима предметна роба подлијеже (нпр. контроле инспекцијских органа и др.), врсту поступка којем се роба подвргава и друге околности, у којим случајевима о захтјеву за примјену наведеног члана одлучује царинска канцеларија којој се треба поднијети царинска декларација за провођење поступка над робом која је у питању, цијенећи при томе све околности датог случаја, те водећи рачуна да одобравање таквог захтјева не утиче на организацију и ефикасност рада у тој канцеларији због одсутности царинских службеника ради обављања прегледа робе ван уобичајеног мјеста прегледа робе.

Стога наводи у Закључку Одбора удружења међународних шпедитера број: 01-4-03-4-270/23-4 од 07.03.2023. године су неосновани да је ова Управа донијела неисправан акт у погледу тумачења одредби члана 170. став (2) Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини, члана 3. тачка е) Одлуком о трошковима прегледа робе изван мјеста рада и изван радног времена царинског органа, те члана 6. став (1) и 2) Упутства о кућном увозном царињењу и Упутства о кућном извозном царињењу.

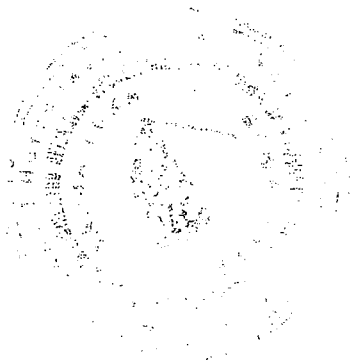
Овом приликом износимо и чињеницу да, у односу на регистровани број привредних субјеката за спољнотрговински промет робе у Јединственом регистру који води ова Управа, веома мали број њих користи поједностављене царинске поступке поготово кућно увозно и извозно царињење. Стога их и овом приликом подстичемо на кориштење истих тј. да се пријаве за њихово одобравање, а ради кориштења погодности које пружа кућно увозно и кућно извозно царињење, међу којима је и предочење робе у просторијама одобреним тим одобрењем умјесто на царински терминал (и без подлијегања наплати накнаде за излазак царинских радника на преглед), **која погодност се не може користити када се царинска декларација подноси у редовном (стандардном) поступку царињења.**

Из напријед наведеног ова Управа не може дати другачије објашњење у односу на законске и подзаконске прописе који регулишу предметну материју, то и нема мјеста доношењу, како се наводи у Закључку исправног тумачења акта број: 01-4-03-4-270/23-4 од 07.03.2023. године, јер је исто утемељено на горе наведеним прописима, како законским тако и подзаконским.

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову
2. Одсјеку 03/2
3. а/а

**ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА
СЕКТОРА ЗА ЦАРИНЕ**

ВЛАДИМИР ДРАГИЧЕВИЋ